

7. Ariketa

Ontzian dagoen gatz kantitatearen bilakaera aztertzerakoan lortzen dugun ekuazio diferentziala, hauxe da;

$$x'(t) = 2,04 - \frac{6,5}{60 + 2t} x(t)$$

Beraz, $a(t) = -\frac{6,5}{60+2t}$, $b(t) = 2,04$, $t_0 = 0$ har dezakegu eta hasierako ura gatzik gabekoa zenez, $x(t_0) = x(0) = 0$ dugu.

Hau guztia kontutan hartuz, ekuazio diferentzialaren soluzioa, hauxe izango da;

$$x(t) = \left[\int_0^t 2,04 e^{-\int_0^s -\frac{6,5}{60+2r} dr} ds \right] e^{\int_0^t \frac{-6,5}{60+2s} ds} \quad \text{non}$$

$$\int_0^s \frac{6,5}{60+2r} dr = \frac{6,5}{2} (\ln(60+2s) - \ln 60) = \ln\left(1 + \frac{s}{30}\right)^{6,5/2} \quad \text{eta}$$

$$\int_0^t \frac{-6,5}{60+2s} ds = \frac{6,5}{2} (\ln(60+2t) - \ln 60) = \ln\left(1 + \frac{t}{30}\right)^{-6,5/2}$$

$e^{\ln a} = a$, $\forall a$, denez, soluzioa horrela geratuko da;

$$x(t) = \left[\int_0^t 2,04 \left(1 + \frac{s}{30}\right)^{13/4} ds \right] \left(1 + \frac{t}{30}\right)^{-13/4}$$

Bukatzeko, egin dezagun azken integrala;

$$\int_0^t \left(1 + \frac{s}{30}\right)^{13/4} ds = \frac{30}{17/4} \left[\left(1 + \frac{t}{30}\right)^{17/4} - 1\right] = \frac{120}{17} \left[\left(1 + \frac{t}{30}\right)^{17/4} - 1\right] \quad \text{eta orduan,}$$

$$x(t) = \frac{2,04 \times 120}{17} \left[\left(1 + \frac{t}{30}\right)^{17/4} - 1\right] \left[\left(1 + \frac{t}{30}\right)^{-13/4}\right] =$$

$$= \frac{72}{5} \left[\left(1 + \frac{t}{30}\right) - \left(1 + \frac{t}{30}\right)^{-13/4}\right] =$$

$$= \boxed{\frac{72}{5} \left(1 + \frac{t}{30}\right) \left[1 - \left(1 + \frac{t}{30}\right)^{-17/4}\right]}$$

$v(t) = 60 + 2t = 120 \iff t = 30$ eta orduan eskatzen dena

$$x(30) = \frac{9}{10} (32 - 2^{3/4}) \simeq 27,2863 \dots$$